

Dag Daniš: 7 dní v kocke

- CZ24 News | 2. října 2021

1. Prezidentka

Prezidentka Čaputová upozornila na jednu mimoriadne dôležitú vec: na rozklad spoločnosti, za ktorým je aj konflikt očkovaných a neočkovaných. Naznačila, že odporcovia vakcinácie by nemali byť odsudzovaní ako zlí či hlúpi ľudia.

Žiaľ, prezidentka pri tejto zlomovej téme ostala povrchná. Potrebu vzájomného rešpektu vybavila jedinou vetou. A poponáhľala sa dodať, že za odporom časti spoločnosti k očkovaní vidí hlavne strach. Nie opatrnosť, nie zdržanlivosť, nie pochybnosti, ktoré sú základom kritického myslenia. Strach. Tým vlastne časť spoločnosti zhodila na úroveň malých vyplašených detí, ktoré treba chytiť za ruku. A posmeliť, aby sa s dôverou podvolili autoritám. A novým biotechnológiám.

Ďalej prezidentka vyzvala, aby sme nedovolili strach ľudí zneužívať na presadzovanie cieľov radikálov.

Keď sme už pri téme strach: boli to práve politické elity, médiá a „autority“ typu Mikas, ktoré intenzívne bičovali spoločnosť strachom. A ktoré potom strach zneužili na radikálne zmeny ústavy a zákonov, ktorými sa spoločnosť mení zo slobodnej a suverénnej na kontrolovanú. Klinicky kontrolovanú.

Európska spoločnosť bola premorená strachom. Potom, v záujme bezpečnosti, nasledovali bezprecedentné zásahy do slobody pohybu a základných práv. A do budovania nového režimu, v ktorom nám autority ponúkajú priepustky na slobodu. Raz cez program masového testovania. Neskôr cez program masovej vakcinácie.

Západný svet, donedávna považovaný za slobodný, prechádza fundamentálnymi zmenami. Mení sa samotné jadro: spoločenská zmluva. Tá stará, postavená na vzájomnom rešpekte spoločnosti a zastupiteľskej vlády a na princípoch práva, sa pomaly končí. Diktuje sa nám nová spoločenská „zmluva“, postavená na pandemickej či klinickej legitimitate. A na osi autorita - pacient.

Takže kto tu vlastne šíri a zneužíva strach pre vlastné ciele? Nebezpeční dezoláti?

Naozaj?

Samozrejme, pandémie a zmeny sú natoľko globálne a hlboké, že zasahujú každú krajinu. Slovensko nebude určovať nové pravidlá. Môže sa len prispôbiť. S minimálnymi stratami.

S prezidentkou môžeme súhlasiť, že bude nesmierne dôležité udržať elementárnu jednotu slovenskej spoločnosti. V rodinách, na pracoviskách, v mestách a dedinách, v štáte. V ére konfliktov a radikalizácie oboch strán bude najvyššou cnosťou umiernenosť. A snaha o základný rešpekt s postojom druhých.

Tábor odporcov očkovania robí chybu, keď odmieta uznať ochrannú funkciu vakcín pre rizikové skupiny. Ochorenie covid ohrozuje životy a zdravie veľkých skupín ľudí (hlavne starších a oslabených). Tí, ktorí sa dali zaočkovať, to urobili s dobrým úmyslom chrániť seba a svojich blízkych.

Dôverujú výrobcovi, že ich vakcíny sú bezpečné a účinné.

Naopak, „pro-vax“ tábor robí chybu, keď sa na neočkovaných pozerá ako na dezolátov. Mnohí z tých, ktorí volia opatrný prístup, to robia z racionálnych dôvodov. Nové produkty biotechnológov a génových inžinierov sa javia ako bezpečné, no istotu nemáme. Fáza dlhodobého testovania sa musela preskočiť (preto výrobcovia neručia za svoje „bezpečné vakcíny“).

Navyše, skúsenosť po prvom roku ukazuje, že vakcíny proti covidu nie sú až také účinné, ako sa predpokladalo na začiatku. [Kolektívnu imunitu](#) nezaručia. Krátko po druhej dávke výrobcovia odporúčajú tretiu. A ich vedľajšie následky môžu mať, aj keď zriedkavo, súvislosť so zdravotnými problémami (s trombózou, so zápalom žíl či srdcového svalu, so [zvýšeným krvným tlakom](#)).

Fáza dlhodobého testovania a vyhodnocovania kontraindikácií nových očkovacích látok potrvá roky. Bolo by optimálne, ak by ľudia vzájomne rešpektovali svoje rozhodnutia. A ak by jedna strana nenanucovala druhej svoje presvedčenie.

Lenže - deje sa pravý opak.

Vynucovanie pravidelného očkovania zaraďuje vyššiu rýchlosť.

Prezidentka o tom nehovorila.

2. Prezident

No prehovoril o tom prezident. Konkrétne prezident Spojených štátov Biden. K neočkovaným sa prihovoril takto: „Boli sme trpezliví, ale naša trpezlivosť nám už dochádza... Takže vás poprosím, urobte to, čo treba.“ Žiadosť doplnil návrhmi nových nariadení, podľa ktorých majú zamestnávateľia (aj súkromní) vyžadovať, aby boli ich zamestnanci očkovaní.

Teda: očkovanie už nemá byť priepustkou na slobodu. To až tak nezaberalo. Má byť priepustkou do práce. A podmienkou obživy (zatiaľ pre pracoviská s viac ako 100 zamestnancami).

Ak bude očkovacia kampaň pokračovať touto cestou, spoločenské konflikty sa ešte viac prehĺbia. Ľuďom môžete prikazovať, ako sa majú správať, ako sa majú zdraviť (doba „práci česť“ trvala roky), čo musia a nesmú robiť. No nemôžete im nanucovať, čo si majú pravidelne pichať.

Nové pravidlá pre podniky by boli sporné nielen spoločensky a právne, ale aj medicínsky. Sú tu predsa početné skupiny ľudí, ktorí prekonali covid a majú prirodzenú imunitu proti tomuto ochoreniu (vedci sa pritom zhodujú, že delta variant rýchlo premorí celú spoločnosť).

Podľa Hopkinsovej univerzity medicíny je prirodzene získaná imunita proti covidu silnejšia a dlhšie trvajúca než tá, ktorú vyvolajú geneticky modifikované očkovacie látky. Toto nie je argument proti očkovaniu; kto sa chce chrániť, nech sa zaočkuje. Je to argument proti nariadeniam, ktoré majú nútiť zamestnávateľov, aby vyžadovali očkovanie - a aby neprihliadali na to, že istý (a zrejme vyšší) stupeň ochrany majú aj tí zamestnanci, ktorí už infekciu prekonali. A vedia to preukázať krvnými testami na protilátky.

Ako [upozorňuje The Wall Street Journal](#), tu nejde len o medicínsku nezmyselnosť Bidenových nariadení, ale aj o zhubné politické následky.

„Keď môže prezident nariadiť súkromným firmám, aké podmienky majú diktovať zamestnancom, jeho moc nad riadením občanov v záujme verejného zdravia môže byť prakticky neobmedzená,“ varuje WSJ. A má pravdu.

Ak západný svet pristúpi na takéto pravidlá hry, éra, keď malo právo prednosť pred politikou, sa

skončí. A nastúpi éra autorít, ktoré môžu v záujme bezpečnosti nariadovať čokoľvek - a odporcov stíhať ako vnútorných nepriateľov či zdravotnú hrozbu.

Mao Ce-tung povedal, že politická moc vychádza z hlavne pušky.

Dnes by sme mohli jeho tézu aktualizovať: politická moc vychádza z hlavne ihly.

3. Cenzor

Súbežne s návrhmi na povinné očkovanie prichádza do kampane ďalšia posila: cenzúra. YouTube oznámil, že bude likvidovať obsah, ktorý šíri dezinformácie o vakcínach. Konkrétne: bude vymazávať príspevky, ktoré [spochybňujú bezpečnosť](#) schválených vakcín.

Povedané na rovinu: pochybnosti a diskusie o bezpečnosti očkovacieho programu budú tabu.

K príkladu YouTube (platforma patrí Googlu) sa pridávajú ďalšie sociálne siete a médiá.

Neuveriteľné.

Otvorené polemiky a diskusie o bezpečnosti nových vakcín sa majú zakázať už v prvom roku ich masového - a vynucovaného - používania. Hoci výskumy a štúdie o bezpečnosti týchto látok budú pokračovať ešte roky...

Tí jednoduchší možno novej politike mediálnych platforiem zatlieskajú. A zaradujú sa, že kritici očkovania, ktorí sa im nepáčia, budú „zakázaní“.

Tí prezieravejší zrejme spoznali. Pretože tu nejde o to, koho máme a nemáme radi. Tu ide o princíp. O slobodu. A o právo (vrátane práva na omyl, ak nasleduje oprava).

Cenzorské a inkvizičné praktiky sa začali ešte za prezidenta Trumpa. Vypli ho. Lebo ktosi (netušíme kto konkrétne) usúdil, že je bezpečnostná hrozba. To isté urobili s jeho tímom. Zmizol z éteru.

Dnes sa má cenzúra použiť pri polemikách o bezpečnosti vakcín.

Kto príde na rad zajtra?

Ak by išlo naozaj len o boj s vedomými dezinformáciami, klamstvami a šírením nenávisťi, pravidlá sociálnych sietí by boli v poriadku.

Tu však ide zjavne o niečo celkom iné. O potláčanie hlasov, ktoré spochybňujú líniu predpísanú „autoritami“.

Je pritom celkom zvrátené, že táto regulácia sa nedeje cez zákony a úrady, ale z rozhodnutia súkromných vlastníkov sietí. Teda z rozhodnutia globálnej oligarchie. Bez možnosti brániť sa, odvolať sa, vysvetliť si pravidlá.

Verejná moc je v kúte. Hlavné slovo a kormidlo preberajú vlastníci dát.

Dôkazom, že cenzúra nemá dopadnúť iba na dezinformátorov, ale na kohokoľvek, kto vybočuje, je príklad zo Slovenska. YouTube zrušil prístup k videám Igora Bukovského.

Igor Bukovský pritom patril k tým kritikom pandemických opatrení a očkovania, ktorí sa snažili argumentovať poctivo, s uvádzaním zdrojov, bez agresivity... Keď citoval zdroj s informáciami, ktoré boli zavádzajúce, postaral sa o opravu. A ospravedlnil sa.

S jeho kritickými názormi sme nemuseli súhlasiť, no málokto by vedel presvedčivo vysvetliť, prečo by mal byť natvrdo zakázaný. Vypnutý. Ako hrozba.

Médiá, ktoré o jeho prípade informovali, celkom nekriticky recyklovali frázy o tom, ako šíril konšpirácie, hoaxy, klamstvá a bludy. Tieto vážne obvinenia prichádzali bez príkladov a presných argumentov.

Na tom predsa dnes záleží málokomu. Stačia nálepky a ploché, povrchné sudy. A po nich rýchle zákroky cenzorov.

Keď sa Bukovský snažil zistiť dôvody zablokovania a prebrať podmienky, za akých by mohol fungovať v online priestore ďalej, narazil na stenu. Nejaký automat mu odpísal, že sa domnievajú, že porušil komunitné pravidlá. Bodka. Koniec. Vybavené. Možno je aj to, že to nebol automat (vtipne prezývaný artificial intelligence), ale miestny aktivista v službách YouTube.

Na veci to však veľa nemení.

Váš kritický hlas môže byť kedykoľvek umlčaný. Bez toho, aby ste sa dozvedeli presný dôvod. Alebo bez toho, aby ste dostali šancu vyhovieť nárokom - a vyhnúť sa úderke cenzorov.

Je to smutné, ale (už opäť) sa ponárame do doby cenzúry. A do doby s predpísanými názormi, postojmi, správaním...

Hovorí sa, že každý režim je zdravý a vnútorne silný dovtedy, kým nemusí vidieť hrozbu v otvorenej verejnej kritike. A kým sa nemusí znižovať k silovým nástrojom na umlčanie odporcov.

Pandemický režim túto schopnosť stráca.

4. Kancelárka

V prehľade si zaslúži zmienku aj odchádzajúca nemecká kancelárka Merkelová.

Na jej kariére je zaujímavé to, že začínala ako hlavná postava nemeckých kresťanských demokratov. Konzervatívcov. A končí ako ikona progresívneho publika.

Merkelová mala pritom svetlé chvíľky aj ako prominent konzervatívnej európskej politiky. V rokoch 2010 a 2011 sa hlásila k téze „multikulturalizmus zlyháva“. Nemecká kancelárka spoločne s Davidom Cameronom a Nicolasom Sarkozym vytvorili niečo ako konzervatívnu ligu kľúčových európskych štátov s racionálnym heslom: politiku multikulturalizmu, ktorý nefunguje, treba prehodnotiť a opraviť.

Boli to práve Británia, Francúzsko a Nemecko, ktoré v tých rokoch zaťažovalo bremeno prisťahovaleckých komunit. Po Arabskej jari sa radikalizovali a vysielali „európskych“ bojovníkov do služieb Al-Káidy a Islamského štátu.

Potom prišiel rok 2015 a migračná kríza. Európski konzervatívci buď zmizli z javiska (Cameron, Sarkozy). Alebo prežili, ak si zohnali dúhové farbičky (Theresa Mayová, Angela Merkelová).

Je to škoda.

Lebo práve dnes, v čase zásadných zmien v ére pandémie a okresávania slobodnej spoločnosti, by sa zišli silné a rešpektované konzervatívne hlasy. Také, ktoré by bránili starý poriadok. A staré práva a slobody, na ktoré sme boli zvyknutí.

Dnes sú už poslednou relevantnou konzervatívnou silou len americkí republikáni (v európskom priestore sú trochu dopĺňaní maďarskými a poľskými). Nemyslíme tým práve Trumpa, ale republikánov v širšom zmysle. S poslednými konzervatívnymi médiami ako The Wall Street Journal a Fox News.

Americké konzervatívne skupiny sa ešte vedia nahlas ozvať proti narastajúcej moci a cenzúre vlastníkov dát, proti vynucovanému programu masového očkovania, proti vyčítaniu Black Lives Matter, proti progresívnym, rodovým, rasovým a „cancel culture“ normám na školách, úradoch, vo firmách...

Ostatní buď vyšumeli a zmizli zo scény. Alebo sa ohli a plnia zadania druhej strany.

Výnimkou sú slovenskí konzervatívci.

Tým sa podarilo jedno aj druhé.

No ale skúsme to uzavrieť viac optimisticky. Homo sapiens je silný, vynaliezavý a odolný tvor. Dokázal prežiť dobu ľadovú, teokracie, revolúcie, fašizmus, komunizmus. A prežije aj manévry pandemických jastrabov a biotechnológov.

Otázna je len cena, ktorú na tejto ceste zaplatí.